
Dr. Dreiers metode

ARE BREAN

Are Brean (f. 1965) er sjefredaktør i Tidsskriftet. Han er spesialist i nevrologi og ph.d.

Røverkonferanser har blitt et økende problem i akademia. Nå har fenomenet kommet til Norge.

Foto: Einar Nilsen

Jeg skal delta på en internasjonal kongress i Oslo 3. og 4. mars 2018. Det er ingen hvilken som helst kongress, men *2018 IIER 362nd International Conference on Recent Advances in Medical Science (ICRAMS)* (1). Ikke nok med at jeg skal delta. Jeg skal til

og med holde et av hovedinnleggene. Det skal handle om min nyeste forskning: En serie på 25 isbjørner, som alle spontant konverterte til å bli mennesker.

Jeg lot mitt alter ego, dr. Lur N. Dreier, utføre forskningen. Deretter skrev vi to en vitenskapelig artikkel (*Spontaneous Transformation in Ursus Maritimus. A Case Series*), der dr. Dreier sto som forfatter. For å lage artikkelen brukte jeg en fritt tilgjengelig nettjeneste, som ved ett tastetrykk genererer vitenskapelig utseende, innholdsløse nonsensartikler, komplett med imponerende grafer, figurer og tabeller (2). Tjenesten fungerer som en avansert variant av de norske svadageneratorene (3). Den meningsløse teksten krydret jeg med noen lange medisinske ord og tilsatte det latinske navnet på isbjørn her og der. Forskning og artikkelskriving tok til sammen 30 minutter. Fire dager etter innsendelse var artikkelen «fagfelleverdert» og antatt.

Arrangøren av kongressen, International Institute of Engineers & Researchers (IIER), er en av flere aktører i det etter hvert ganske lukrative markedet for røverkongresser (predatory conferences). IIER arrangerer årlig flere tusen slike konferanser. En annen aktør, det indiske OMICS, eier flere hundre open access-tidsskrifter, som dels fylles med innhold fra selskapets over 3 000 årlige konferanser rundt om i verden (4). En tredje aktør, World Academy of Science, Engineering and Technology (WASET) har på sin nettside satt dato for nærmest daglige kongresser helt til 2030 (5).

Forretningsmodellen er slik: Selskapene arrangerer flere konferanser i mange fagfelt samtidig (bare i Oslo skal IIER arrangere et titalls ulike konferanser på samme dato). Hvem som helst, som dr. Lur N. Dreier i vårt tilfelle, kan etter «fagfellevurdering» få antatt sin forskning på en av konferansene. Mot en ikke ubetydelig sum (rundt 900 amerikanske dollar er vanlig) blir forskeren så invitert til å delta på konferansen som foredragsholder. Mot en ytterligere slump penger kan til sist forskningen bli publisert i et av selskapets mange hundre røvertidsskrifter. Modellen er lukrativ. Av OMICS' årlige omsetning på over 11 millioner dollar er det antatt at omtrent 60 % kommer fra slike konferanser (6).

Det er uklart hvorvidt alle disse konferansene faktisk finner sted. En engelsk akademiker som i god tro deltok på en røverkonferanse i regi av WASET, opplevde at en mengde «konferanser» i ulike fagfelt var presset inn på et lite hotellrom, der det hele var over på et par timer (7).

Det er mange grunner til at svindelforretningen kan fortsette. Ofte er navnet på røverkonferansen nesten identisk med navnet på en ekte konferanse. Forskere som hadde tenkt å delta på den velrennomerte konferansen *Entomology-2013*, havnet for eksempel isteden på røverkonferansen *Entomology 2013* (uten bindestrek) (8). Men forskeren er ikke alltid den uskyldige part. Konferansene holdes ofte på attraktive steder, som Paris, New York eller Dubai. Fristelsen til å reise på uforpliktende tur for forskningsmidler kan være stor. Spesielt når deltagelsen i tillegg gir akademisk kreditt. For om forskere ikke alltid vet forskjellen, vet i alle fall ikke arbeidsgiverne det. Når travle akademikere kan vise til at de har vært foredragsholdere på en viktig internasjonal konferanse, kan de få vitenskapelig kreditering, lokal anseelse og i verste fall opprykk og finansiering – uten å måtte utføre omstendelig vitenskapelig arbeid først. Tiden som spares kan brukes til andre oppgaver, som undervisning og administrasjon. Og som alltid er de minst ressurssterke mest utsatt. Det kan gjelde forskere fra utviklingsland, men også forskere fra vår del av verden, særlig fra mindre universiteter og høyskoler med små ressurser eller liten forskningsaktivitet.

Ingen vet hvor stort omfanget av problemet er. Det vi vet, er at det finnes et stort og voksende marked for denne type svindel, også i vår del av verden. Nå har fenomenet altså kommet til Norge. Her finnes det åtte universiteter og minst 26 høyskoler (9). Universitets- og høyskoleloven slår fast at de alle skal drive forskning. Og ikke bare det; de skal «følge den internasjonale forskningsfronten» (10). Det kan være krevende for de mange tusen vitenskapelig ansatte, som alle forventes å skulle synes i den akademiske verdenen. Deltagelse og presentasjon på internasjonale konferanser kan gi verdifull faglig påfyll og kontakt med et internasjonalt miljø. Det kan sette fart på karrieren og gjøre egen forskning kjent og attraktiv for både samarbeidspartnere og tidsskrifter. Da gjelder det ikke bare å ha god forskning. Det gjelder også å velge den rette konferansen. Bare spør dr. Lur N. Dreier.

LITTERATUR

1. 2018 IIER 362nd International Conference on Recent Advances in Medical Science (ICRAMS). <http://theiier.org/Conference2018/Norway/1/ICRAMS/> (6.11.2017).
2. SCIGen. – An Automatic CS Paper Generator. <https://pdos.csail.mit.edu/archive/scigen/> (6.11.2017).
3. Svadageneratorer. <http://www.sprakradet.no/Klarsprak/le-og-laer/lek-deg-lard/Svadagenerator/> (6.11.2017).
4. 2017. OMICS International. <https://www.omicsonline.org/> (6.11.2017).
5. 2017. WASET. <https://www.waset.org/> (6.11.2017).
6. Deprez EE, Chen C. Medical journals have a fake news problem. Bloomberg Businessweek 29.8.2017. <https://www.bloomberg.com/news/features/2017-08-29/medical-journals-have-a-fake-news-problem> (6.11.2017).
7. Grove J. Predatory conferences «now outnumber official scholarly events». Times Higher Education News 26.10.2017. <https://www.timeshighereducation.com/news/predatory-conferences-now-outnumber-official-scholarly-events> (6.11.2017).
8. Kolata G. Scientific articles accepted (personal checks too). New York Times 4.7.2013. <http://www.nytimes.com/2013/04/08/health/for-scientists-an-exploding-world-of-pseudo-academia.html?pagewanted=all> (6.11.2017).
9. Universitets- og høyskolerådet. http://www.uhr.no/om_uhr/medlemmer/oversikt (6.11.2017).
10. Lov om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven). <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2005-04-01-15> (6.11.2017).

Publisert: 13. november 2017. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.17.0964

© Tidsskrift for Den norske legeförening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 9. juli 2026.